

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 10 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznani (Inserati) se sprejemajo in velja tristopna peti-vrata: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6 uri popoldne.

Štev. 105.

V Ljubljani, v ponedeljek 9. maja 1892.

Letnik XX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 8. maja.

Ministrova zatožba.

Nepričakovani opravki so me zadrževali, da v petek nisem mogel nadaljevati poročila o zadnjih govorih, ki so zadevali zatožbo justičnega ministra Schönborna. Zato danes rešim svojo nalogo.

Izmed čeških velikih posestnikov oglašil se je samo grof Deym, ki je v imenu svojih tovarišev naznanjal, da ne glasujejo za mladočeški predlog, ker je zatožba le tedaj opravičena, ako se zakon prelomi namenoma ali pa vsled velike malomarnosti. Tega pa justični minister ni storil; on zakona z dné 11. junija 1868 ni hotel prelomiti, ker se v svoji odredbi naravnost nanj sklicuje in ker je deželni odbor češki v istini o svojem času izrekel svoje mnenje. (Živahen posmeh in oporekanje med Mladočehi.) Pa tudi zaradi tega nečejo glasovati za ta predlog, ker bi se moral po njihovem mnenju najprej češki deželni zbor izreči, ali je minister prelomil omenjeni zakon, ali ne. V tem vprašanju tudi ne gre za to, ali je bila ministrova odredba pravočasna in primerna ali ne, ampak gre zgolj le za postavnost ali nepostavnost; kako s političnega stališča veliki posestniki sodijo o ministrovem ukazu, povedali so že v deželnem zboru češkem in jim tega ni treba tukaj ponavljati. (Dobro na desnici, smeh med Mladočehi.)

Za njim je govoril minister Schönborn, ki je v dolgem in gladkem govoru opravičeval svojo odredbo. Sklicevaje se na mladočeške predgovornike in na neki članek „Narodnih Listov“ rekel je minister, da so Mladočehi iz zgolj strankarskih političnih namenov zbornici izročili svoj predlog, da bi imeli namreč priliko javno kritikovati nemško-češko pogodbo in opozarjati na njeno nevarnost. Tukaj pa ne gre za politično, ampak za pravno reč. Pri takih prilikah se smejo sicer obravnavati tudi politična vprašanja, ali ona ne smejo voditi in

vplivati na razsodbo. Minister potem omenja, da se je deželni zbor že leta 1874 s to zadevo pečal, in da sta tedaj v deželnem zboru sedela tudi poslanca Gregor in Trojan. Tudi povdarja, da se v svojih pismih naravnost sklicuje na sklepe deželnega zbora in da nikjer ni zapisano, koliko časa traja veljavnost deželnozborskih sklepov. Nekatere od kranjskega deželnega zbora sklenjene postavbe bile so še le po preteku šesterih let potrjene. In kar je vlada storila v Teplicah, zgodilo se je pred nekimi leti na Moravskem v Velikem Bitežu. Zakaj ga tedaj gospodje niso tožili, in so mu marveč dohajale zahvalnice od prebivalstva? V čisto slovanskih krajih ž njegovim uradovanjem niso bili nezadovoljni, in kjer razmere niso tako razburjene, kakor na Češkem, imajo ljudje silno radi, da se jim napravi več okrajnih sodišč; vé pa, da Galičani ž njim niso zadovoljni, in po pravici ne, ker jim ne more napraviti sodišč. Samo na Češkem se temu protivijo; toda on vé, da je vsa razburjenost le umetno narejena, ker pri vsaki napravi nove sodnije iščejo politične namene. Vlada je torej vprašala deželni zbor in hoče to delati tudi v prihodnje, kakor je nedavno izrečno povedal njegov tovariš grof Kuenburg.

Ako zadnji deželni zbor ni hotel o tej zadevi sklepati, pravno stališče zaradi tega ni premenjeno. Če je imel minister pred shodom zadnjega deželnega zbora na podlagi prejšnjih deželnozborskih sklepov pravico, v Teplicah napraviti sodišče, te pravice pač ni mogel zgubiti, ker zadnji deželni zbor o tej reči ni hotel nič sklepati. Če je poslanec Tilser v svojem govoru rekel, da je po odhodu Nemcev iz deželnega zbora vladalo nekako premirje, mora temu ugovarjati, to ni bilo premirje, ampak najhujši način narodnega boja, zato obžaluje bolj njega, ki je te besede izustil, kakor nje, katerim so veljale. In če je neki češki list nedavno pisal, da cela Evropa gleda na Teplice (veselost!), mora minister odgovarjati, da ima Evropa imenitnejših opravkov, kakor brigati se za Teplice. Ako bi bilo to res, bilo bi to jako laskavo za Teplice in

izvauredno lahko za Evropo. (Živahna veselost!) Konečno omenja minister na Pacakove besede gledé nevarnih socialnih razmer, da bi morali poslanci pač dobro premisliti, če v tako nevarnih časih, ko je treba reševati najvažnejše socialne in gospodarske zadeve, reči spravljajo v zbornico, ki združuje njeno uspešno delovanje.

Živahni dobro-klici so sledili ministrovemu govoru, za katerim je poprijel besedo staročeški poslanec dr. Zucker, ki je pa s svojim govorom prekosil Mladočeha, ki so mu živahno ploskali. Zakaj je minister vprašal zadnji deželni zbor, pravi dr. Zucker, če so mu zadostovali prejšnji sklepi? Z enako pravico bi morda enkrat kaka vlada segla nazaj po temeljnih členih. Dr. Zucker trdi, da ta reč ne zadeva samo Mladočehov, ampak celi narod češki, da so Mladočehi pravi zastopniki češke kronovine in da niso še najradikalnejši, ker je mogoče, da pridejo še hujši za njimi, ako bi ti slovo dali državnemu zboru. Med burnim ploskanjem Mladočehov zagotavljal je dr. Zucker, da tudi on za trenutek ne ostane več v državnem zboru, ako ga zapusté Mladočehi. To je njegov sklep, pa ne samo njegov, ampak tudi drugih staročeških poslancev; zato naj nikar ne izpodkopavajo, ampak naj marveč utrjujejo stališče mladočeških poslancev. Na Češkem se razmere hitreje razvijajo, kakor kje drugje; kaj tacega pride čez noč, ker je značaj naroda češkega vročerkren in resen. Zato nikar ne tirajte naroda češkega dotlej, da si poišče duška. Če pride za Schönbornom grof Kuenburg k veljavi, bo nastalo pogorišče, ki si ga hujšega človek ne more misliti. Svojim prejšnjim zaveznikom pa priporoča, da naj dobro prevdarijo, kako bodo glasovali, in da naj ne postanejo sokrivi nasledkov, ki utegnejo priti, ako se prestopi preko Tilserjevega predloga na dnevni red.

S tem svojim govorom je dr. Zucker milost našel pri Mladočehih, katerih listi ga sedaj preslavljajo, kakor so ga prej grajali in se norčevali iz njega.

LISTEK.

Sebastopolj.

(Spisal Lev Tolstoj, prevel J. P.)

XIX.

Miza je bila odmaknena od stene in pokrita z umazanim prtom ravno v tej sobi, v kateri se je véeraj Vladimir oglašil podpolkovniku. Baterijski poveljnik mu je danes podal roko, popraševal ga o Peterburgu in o potovanju.

„No, gospoda, kdo pije vodko, prosim. Praporščiki ne pijejo“, pristavil je smeje se.

Sploh se baterijski poveljnik danes ni kazal tako surovega, kakor véeraj, videti je bil dober, gostoljuben gospodar in star tovariš mej častniki. Vendar so vsi častniki od starega stotnika do poročnika Džadenka, ne le v tem, kako so govorili, ponižno gledajoč v oči poveljniku, temveč tudi o tem, kako so boječe šli drug za drugim pit vodko, kazali, kako zelo ga spoštujejo.

Za kosilo je bila velika skleda zeljne jube, v kateri so plavali tolsti kosi govedine, in velika množica popra in lovorjevega listja, poljski zrezki z gorčico, kolduni (iz razsekanega mesa in moke narejeni cmoki) z popolnoma svežim maslom. Prtičkov

ni bilo, žlice so bile pločinaste in lesene, na mizi je stala samo steklenica vode z odbitim vratom. Pri kosilu ni bilo dolgčas, razgovor ni umolknil. Sprva so govorili o inkermanskem boju, katerega se je udeležila baterija, in vsakdo je pripovedoval lastne vtise in misli o uzrokih neuspeha, in umolknil, ko je izpregovoril baterijski poveljnik. Potem je pogovor naravnost zasukal na pomanjkljivost kalibra lahkih topov, na nove topove sploh, pri čemer je Vladimir imel priložnost, pokazati svoje topničarsko znanje. O sedanjem strašnem stanju v Sebastopolju niso govorili, kakor bi bil vsakdo že dovolj mislil o tem predmetu. Tudi o dolžnostih službe, v katero je vstopil Vladimir, se ni nič govorilo, kakor bi bil on prišel le zato, da pripoveduje o novih lahkih topih in kosi pri poveljniku. Mej kosilom je blizu hiše, v kateri so sedeli, pala bomba, tla in stene so se potresle, kakor bi se zemlja tresla in skozi okno se je videl gost smodnikov dim.

„Tega v Peterburgu niste videli, ali tukaj se pa kaj tacega pogosto prigodi“, rekel je baterijski poveljnik.

„Poglejte, Vlanga, kje je razpočila.“

Vlang je pogledal in povedal, da na trgu, in o bombi neso več govorili.

Prav na koncu kosila je prišel v sobo starček,

baterijski pisar s tremi zapečatenimi pismi in jih dal baterijskemu poveljniku.

„Nekaj nujnega je, ravno jih je prinesel kozak od topničarskega načelnika.“

Vsi častniki so z nepotrpežljivim pričakovanjem gledali na prste baterijskega poveljnika, skušene v tej stvari, ki so zlomili pečat in izvlekli nujni papir.

„Kaj pač mora biti“, povpraševal se je vsak. Lahko je bilo povelje, naj se za odpočitek popolnoma umaknejo iz Sebastopolja, lahko pa tudi ukaz, da naj vsa baterija odide na utrdbe.

„Zopet“, rekel je poveljnik in jezno vrgel papir na mizo.

„Kaj je, Apolon Sergejič?“ vprašal je najstarejši častnik.

„Zahtevajo častnika s prislugo za neko možnarsko baterijo, jaz pa imam le štiri častnike in vojaki so bili že dovolj v boju“, godrnjal je baterijski poveljnik, „pa vendar še vedno zahtevajo.“

„Vendar mora kdo iti, gospoda“, rekel je, ko je molčal nekaj časa. „Ukazano je, ob sedmih biti že na utrdbi . . . Mari naj pošljem narednika. Kdo naj gre, gospoda? Odločite se“ ponovil je.

„Ta še nikjer ni bil“, rekel je Črnovicki in kazal na Vladimira.

Drugi dan govorili so še štirje govorniki; prvi je bil dr. Vašaty, ki je očital grofu Taaffeju, da je po smrti Braunerjevi priporočal Cehom grofa Schönborna za poslanca, češ, da najlepše članke za „Vaterland“ spisuje on; ali Cehi ga niso marali voliti, zato ga je pozneje priporočil za cesarskega namestnika na Moravskem. Ministerski predsednik grofe priporočila za cesarske namestnike, male plemiče pa vsaj za glavarje, ker so slepo orodje v njegovih rokah. Tudi grof Schönborn je tako slepo orodje sedanje zisteme in posluje kot strankar. Konečno se je obračal proti velikim posestnikom in moravskim češkim poslancem, Poljakom pa se mu ni zdelo vredno kaj reči; oni so sicer Slovani, pa njih politika ni slovanska.

O Bianchinijevem govoru sem že omenjal; govoril je za njim Masařyk, ki je trdil, da Mladočehi niso nepremišljeno ravnali, ko so predlagali zatožbo justičnega ministra; hoteli so ga tožiti že zaradi odredbe z dne 3. februarja 1890, ker se je pa nepostavno ravnanje sedaj ponavljalo, storili so to letos. Govornik potem opravičuje predlog in opravičenost njegovo in očita levici, da se hoče postaviti nad vlado in si podjarmiti celo zbornico.

Na vrsto sta prišla še glavna govornika Plexer in Herold. Prvi je zavračal predgovornike, drugi je zlasti odgovarjal ministru Schönbornu in Plexerju, katerega je imenoval plačanega zagovornika grofa Schönborna; grof Deym pa je bil po Heroldovi izjavi njegov uradni zagovornik.

Po dolgi in živahni razpravi pohvalil je Herold poslanca Bianchinija, ki so ga Čehi razumeli, dasi je hrvatsko govoril, ker se Slovani umejo, če se čutijo Slovane. Moravski poslanci pa naj si izberó med narodom češkim in mej vlado. Ako se odločijo za vlado proti narodu, so zgubili pravico pristevati se narodu. Zbornica more predlog sprejeti, rekel je govornik, ali o njem prestopiti na dnevni red, ker ga ne zagovarja le 40 poslancev, ampak celi narod. Storite, kar hočete, eno je gotovo: če pravdo tukaj zgubimo, dobimo pa, če Bog dá in kolikor zmorejo naše slabe moči, gotovo pravdo naroda češkega in Slovanov proti sedaj vladajoči sistemi!

Ko je Herold izgovoril, razlegalo se je burno ploskanje ne samo med Mladočehi v dvorani, ampak tudi na galeriji in v ložah, kjer je bilo mnogo čeških dijakov, ki so menda nalašč čakali te prilike; med poslanci je nastala zaradi tega velika nevolja, in mnogi so glasno zahtevali od predsednika, naj veli izprazniti galerije. Dr. Smolka je res zaukazal to, ali mladočeški poslanci so temu oporekali in nekateri celo prigovarjali poslušalcem, naj ne gredo, ampak naj ostanejo. Med silnim vriščem zvonil je predsednik, ali dolgo je trajalo, predno je mogel vnovič zaukazati poslušalcem, naj se umaknejo, ker bi jih sicer s silo izgoal. Polagoma so se začeli umikati, samo neki mož ni hotel iti, in ko mu reditelj pravi, da mora tudi on zapustiti galerijo, se prav po dunajski glasno odreže, da se je razlegalo po vsej zbornici: „Se nikdar me iz nobene krčme niso vrgli, zdaj me pa podite iz zbornice; saj sem bil vedno miren“. Živahen smeh med poslanci je sledil tem besedam. Ko je tudi ta odšel in so samo

Baterijski poveljnik ni ničesa odgovoril.

„Jaz prav rad pojdem“, rekel je Vladimir, ki je čutil, kako mu je stopal hladen pot po hrbtu in vratu.

„Ne, zakaj“, posegel mu je v besedo stotnik. „Seveda nikdo ne odreče, pa tudi popraševati ni treba. Če je Apolon Sergejič to prepustil nam, pa žrebajmo, kakor smo to vselej delali.“

Vsi so pritrdili. Kraut je narezal listov, zvil jih, vrgel v kapo. Stotnik se je šalil in je sklenil pri tej priložnosti prositi vina podpolkovnika, za hrabrost, kakor je rekel. Djadenko je otožno sedel, Vladimir se je pa smehljaj, ne da bi sam vedel, zakaj. Črnovicki je zagotavljaj, da gotovo zadene njega, Kraut je pa bil popolnoma miren.

Vladimiru so dali prvemu izbrati. Vzel je papirček, ki je bil najdaljši, pa nekaj mu je prišlo v glavo, vzel je družega, ki je bil manjši in tanši. Razvil ga je in čital: „Iti.“

„Mene zadene“, rekel je in izdihnil.

„Nu, z Bogom!“ Sedaj se tudi privadite streljanju“, rekel je baterijski poveljnik, s prijaznim smehljanjem gledajoč vznemirjeni obraz praporščikov. „Le hitro se pripravite. Da bode vam kratkočasneje, naj gre z vami Vlang za topničarskega ognarja.“

(Dalje sledi.)

še časnikarji ostali v ložah, prišli so dejanski popravki, izmed katerih je pa znamenita zgolj le izjava dr. Meznika, ki je v imenu moravskih poslancev rekel, da bodo glasovali proti Tilšerjevemu predlogu, ker v vseh dosedanjih govorih ne najdejo nobenega pravega razloga, da bi bil justični minister prelomil postavo. Glasovali bodo torej za Plexerjev predlog, vendar pa javno povedó, da za-nje niso merodajni Plexerjevi razlogi, in da jih ne moti tudi pomislek, da ministrova določba ni bila politična in pravočasna.

Pri glasovanju obveljal je prestop na dnevni red z 238 glasovi proti 41, ker je izmed dalmatinskih poslancev tudi Dapar glasoval z Mladočehi.

Stalni šolski nadzorniki.

V zadnji seji bil je rešen zakon, s katerim se dovoljuje za Galicijo imenovanje stalnih okrajnih šolskih nadzornikov. Temu zakonu so se protivili Mladočehi in nemški konservativci, ki so se glasovanja zdržali, ker v tem zakonu vidijo birokratično izvedenje izključno državnega šolskega nadzorništva.

Minister Gautsch je zagovarjal načrt zakona in pri tej priliki povedal, da hoče enako dobrohotno kakor Poljakom ustrezati tudi Dalmatincem in Koroščem, ki za svoje dežele želé enakega zakona.

Prihodnja seja bo v torek ob 11. uri dopoldne.

Spinčičev odpust iz službe.

Z Dunaja smo prejeli naslednje „Poslano“ s prošnjo, da je takoj objavimo.

Kakor mi piše dober prijatelj, raznesla se je po Primorskem in menda tudi še po Ljubljani lažnjiva govorica, da sta prof. Spinčičevega odpusta kriva državna poslanca Šuklje in Klun. Kar zadeva mojo malenkost, je reč ravno narobe. Precej prvi dan, ko je iz Gorice došlo privatno naznanilo, šel sem k vplivnim in merodajnim gospodom in jih prosil, da naj se kaj takega nikar ne stori, ker bi ta udarec veliko huje zadel narod slovenski, kakor Spinčiča samega. Reč je bila v najboljšem tiru in bi se bila po splošnem mnenju gotovo tudi ugodno izšla, ko bi bil poslanec Spinčič ostal v konservativnem klubu. K nesreči je ravno v istem času izstopil iz imenovanega kluba, ter s tem prouzročil, da se niti njegov načelnik grof Hohenwart, niti celotni klub s svojim vplivom nista več hotela za Spinčiča tako poganjati, kakor bi se bilo zgodilo, ko bi bil g. Spinčič ostal v konservativnem klubu. Jaz sem g. profesorja Spinčiča večkrat prosil, da naj ne izstopi iz kluba, ker bi to morda neugodno vplivalo na izid njegove zadeve, in prav zaradi tega dolgo klubu nisem hotel naznaniti njegovega izstopa. Ali g. Spinčič mi je odgovarjal, da mu je zastran njegove osebe vsejedno, izstopa pa klubu ni treba posebej naznanjati, ker se ima po § 5. njegovih pravil vsakdo smatrati za izstopivšega, ako je brez dopusta izostal od treh zaporednih sej, ne da bi se bil zaradi tega opravičil pri načelniku ali samem klubu. Tako je viselo več dni; konečno mi je pa g. Spinčič vendarle naravnost pritrdil, da naj konservativnemu klubu naznanim njegov izstop, kar sem storil v klubovi seji, ki se je vršila dne 19. januarja t. l.

Predno smo se 18. februarja t. l. razšli na počitnice, priporočal sem merodajnim gospodom še enkrat Spinčičevo zadevo in storil vse, kar more sploh tovariš storiti za tovariša. Odslej s to rečjo nisem imel več opraviti in je z nobeno osebo niti ustno, niti pismeno nisem razpravljaj; ko se je pa državni zbor zopet sošel, smo se Spinčičeve zadeve soglasno poprijeli vsi slovenski in hrvatski poslanci ter ob enem pripravili celi konservativni klub, da je v znani interpelaciji vprašal učnega ministra, kako more opravičevati poslanca Spinčiča odpust iz službe? Če bo g. minister v tej zadevi tako odgovarjal, kakor se je poročalo graški „Tagespost“ in omenjalo v „Slovenecu“, da se namreč profesorju Spinčiču odmeri postavna pokojnina, se po splošnem mnenju to zgodi le vsled posredovanja konservativnega kluba.

To je resnica, vse drugo je laž in obrekovanje, kakor mora potrditi g. Spinčič sam, ki dobro vé, da sem po svojih slabih močeh delal za ugodno rešitev njegove zadeve; ne morem toraj verjeti, da bi bil g. Spinčič sam med svet raztrosil nasprotno lažnjivo trditev gledé moje osebe, kakor bojda trdijo nekateri ljudje; zato pa pozivljam vsakatega, ki le količkaj o tem vé, da sem jaz kriv prof. Spin-

čičevega odpusta, naj javno stopi na dan in naj to očitno pové, da mu morem preskrbeti plačilo, ki ga zasluži brezvestni obrekovalac.

Na Dunaju, 8. maja 1892.

Karol Klun,
državni poslanec.

V obrambo.

V svojem govoru dne 18. aprila t. l. o mestnem gospodarstvu ljubljanskem sem omenil tudi mestne hranilnice ljubljanske s sledečimi besedami:

„Omenim naj med drugim ljubljanske mestne hranilnice. Koliko časa je poteklo med sklepom občinskega sveta, od kedaj naj se računijo obresti od vložene glavnice, in med izvršitvijo tega sklepa. Da je pri tem šlo v škodo nekaj tisočakov, za to se naši mogočni gospodje niso dosti menili. Gledé mestne ljubljanske hranilnice mi je omeniti, da je treba pri takih mladih denarnih zavodih velike pazljivosti na vse strani; pred vsem treba, da je denarni zavod popolno nevtralen, da ni kako strankarsko podjetje. Žal, da o mestni ljubljanski hranilnici ne moremo tega reči. Dejanski voditelj mestne hranilnice je gospod notar Gogola; ta mož pa je ob enem tudi načelnik „Slovenskega društva“ in urednik „Rodoljuba“. Znano pa je, da je skoro ni nobene številke „Rodoljuba“, v kateri bi urednik Gogola ne napadal slovenskih duhovnikov. Isti gospod Gogola pa, kar je morebiti manj znano, v istem času pošilja pisma na „prečastito duhovščino“, naj krepko podpira ljubljansko mestno hranilnico. Taka taktika zasluži obsodbo in bojim se za mestno hranilnico ljubljansko zelo slabih nasledkov, ako se bode tudi nadalje tako postopalo. Vsaka akcija rodi reakcijo, to naj si zapomni vodstvo mestne hranilnice, katera se pri svojem početku, kakor umevno, še trdo bori za svoj obstanek. Upam, da so se besede dovolj jasne vodstvu hranilnice, in da nam konservativno-narodnim ljubljanskim davkoplačevalcem ne treba še jasnejše govoriti v branitev pravice ljubljanskega mesta.“

Slavno vodstvo mestne hranilnice čutilo se je zadeto ter mi vsled tega poslalo pismo, v katerem zahteva, da naj v teku 8 dnij navedem fakta, iz katerih izvajam strankarsko postopanje mestne hranilnice. Če bi pa jaz v teku 8 dnij ne zadostil tej zahtevi, primorano bi bilo ravnateljstvo smatrati me kot moža, ki nepremišljeno ali celo se zlobnim namenom trosi neresnico med svet.

Isti dan 23. aprila t. l. priobčil je „Slovenski Narod“ sledečo notico:

„Mestna hranilnica ljubljanska je po svojem ravnateljstvu predčerašnjim v seji sklenila, da se g. dr. Gregorič, ki je napadel jo na shodu „Katol. polit. društva“, pozove, naj dokaže, kdaj in v katerih slučajih je hranilnica ravnala strankarsko in neobjektivno, sicer ga bode smatrati kot obrekovalca.“

Ne vem, ali je prišel dotični sklep v javnost z vednostjo sl. ravnateljstva mestne hranilnice ali le samo po kakem članu ravnateljstva, ki se ni oziral na tajnost tacihi sklepov. Vsekakor pa moram vprašati, od kedaj je „Slov. Narod“ uradno glasilo mestne hranilnice, in če ni, zakaj sl. ravnateljstvo ni našlo nobenega pouda, da dotično notico „Slov. Naroda“ z dne 23. aprila t. l. popravi, oziroma pojasni?

Tudi iz tega, da je tajni sklep hranilničnega ravnateljstva prišel v list, ki je glasilo jedne stranke, sme in more se sklepati, da vodstvo hranilnično strankarsko postopa nasproti javnosti, kajti to že zahteva med olikanci običajni tákt, da ravnateljstvo popravi javno netaktnost — da se huje ne izrazim, dotičnega svojega sočlana, če se je to zgodilo brez vednosti njegove.

Ustreza je želji sl. ravnateljstva sem v pismu z dne 25. aprila t. l. naznanil razloge, ki so me vodili pri kritiki o vodstvu mestne hranilnice. To pismo se glasi:

Slavnemu vodstvu mestne hranilnice
v Ljubljani.

Blagovolite sprejeti v odgovor na Vaše cenjeno pismo od dne 22. aprila sledeče, zahvaljuje se Vam ob enem za milostni osemdnevni rok:

Ker je, žali Bog, národna stranka razcepjena, ne sme biti národnemu denarnemu zavodu, ki je odvisen kakor od ene tako tudi od druge

stranke, duša politično prononcirana oseba. Pri-
znati pa moramo vsi, tudi slavno vodstvo mestne
hranilnice, da je faktični vodja tega zavoda se-
danji podpredsednik g. c. kr. notar Gogola, ki je
ob enem predsednik „Slov. političnega društva“
in voditelj narodno-liberalne stranke. To je kazal
o priliki lanskih volitev v mestni zastop ljub-
ljanski, ki je z vso silo delal zoper kandidate
„Katol. polit. društva“. Hranilnični sluga štel si
je pri tej priliki v svojo dolžnost agitirati za
svojega ali bolje rečeno za svoja „šefa“, po zna-
nem receptu nekega g. občinskega uradnika.

To je pravo politično strankarstvo, in če
pazljivo prečitamo celi odstavek mojega govora o
mestni hranilnici, sprevidimo lahko takoj, da sem
imel in moral imeti pred očmi edino le ideje,
katere bodo v teku časa prešinjale ta zavod, ako
mu bo „duša“ mož, ki je odločen pristaš in vo-
ditelj narodno-liberalne stranke. To škoduje in
bo škodovalo zavodu, ako ga vodi tako politično
prononcirana oseba.

Gospod c. kr. notar J. Gogola je bil prej
„faktični vodja“ mestne hranilnice in še-le po-
znej postal kot predsednik „Slov. pol. društva“
tudi vodja narodno-liberalne stranke. Ako proti
temu političnemu strankarstvu mestne hranilnice
protestujemo, smo popolnoma upravičeni, kajti
mestna hranilnica ni zavod „Slov. pol. društva“
ter se ne sme uporabljati po svojih osebah proti
katerikoli narodni stranki, ker mestna hranilnica
reflektira na sodelovanje obeh narodnih strank.

S tega stališča obsojal sem in bom vedno
obsojal strankarstvo mestne hranilnice. Kritika je
seveda včasih neprijetna, toda potrebna, in kdor
se poda v javnost, mora z njo računati.

Druzih fakt pa sploh ni mogoče navajati, ker
pri izposojanju denarja je slavno vodstvo itak
vezano na gotova določila: o strankarski porabi
čistega dobička pa vsako vé, da sedaj ni mo-
goče govoriti, ker bilanca zavoda izkazala je do-
slej le — deficit.

Slavno vodstvo mestne hranilnice blagoizvoli
izjavo na znanje vzeti, ob enem pa tudi zagoto-
vilo, da bodem v „Slovenec“ objavil to pismo v
pojasnilo moje trditve o strankarstvu mestne hra-
nilnice, da ne bo nihče dvomil, kaj da sem na-
meraval izreči.

Z odličnim spoštovanjem

udani

Dr. Gregorič.

Na to pismo sem zaman čakal odgovora, ali
navedeni razlogi zadoščajo sl. ravnateljstvu ali ne.
Še-le ko sem dne 7. maja t. l. odločno zahteval
odgovor na svoje pismo, in sicer, da naj sl. ravnat-
eljstvo ali stori potrebne korake, da „Slov.
Narod“ prekliče dotično neresnično in
žaljivo trditve, ali pa blagovoli nazna-
niti mi, če se strinja z njo, dobil sem dne
8. maja t. l. zahtevani odgovor. V tem izjavlja ravnat-
eljstvo mestne hranilnice, da mu ne zadoščajo v
pismu z dne 25. aprila t. l. navedeni razlogi, ker v
njem niti jednega fakta ne navajam, s katerim bi
se dokazalo, da mestna hranilnica ljubljanska strank-
arski postopa. Kdor pazljivo čita moje gori iznova
navedene besede, mora mi pritrditi, da sem jaz
trdil: mestna hranilnica ljubljanska je
strankarski zavod, ne pa, da strankarski po-
stopa.

Vsak trezno misleč človek mi pa mora priznati,
če je podpredsednik hranilnice, ki je občinski za-
vod, predsednik političnega društva, odgovorni
urednik odločno strankarskega lista „Rodoljuba“,
če podpredsednik zavoda agitira na tak brezob-
ziren način, kakor je to storil gosp. c. kr. notar
Gogola, če on preti volilcem, davkoplačevalcem, ki
nosijo morebiti tudi svoj denar v mestno hranil-
nico, če hranilnični sluga na njegovo povelje agi-
tira za jedno stranko, in konečno če se vse to
godi z vednostjo slavnega ravnateljstva mestne
hranilnice, (qui tacet, consentire videtur), da je me-
stna hranilnica potemtakem strankarski zavod.

Da nisem storil tega očitanja s zlobnim name-
nom, dokazuje faktum, da lansko leto po občinskih
volitvah ni noben list javno grajal tega postopanja,
nego da se je privatno svařilo ravnateljstvo, naj
gleda, da tako postopanje ne bo imelo škodljivih
posledic za mladi denarni zavod. Ironičen smehljaj
bil je odgovor opominjavalnim besedam, in še-le
potem smo bili primorani v interesu zavoda samega
storiti potreben korak.

Ker od svojih političnih nasprotnikov nismo
vajeni stvarne kritike, smo pričakovali ostrega in
zavitega odgovora, ali take netaktnosti se nismo na-
dejali, ker v ravnateljstvu sedé tudi možje, katerih
taktno vedenje doslej nam ni dajalo nobenega po-
voda, da bi se o njih v tem oziru pritoževali pri
kakem slučajnem nasprotju.

Prepričanje vsacega političnega nasprotnika pa
se mora spoštovati, se posebno pa, če njegove kritike,
oprte na fakta, nihče ni ovrget s stvarnimi razlogi.
Z „obrekovalcem“ koga pitati, to je pač lahko, zato
ni treba nikomur višjih šol; a obrekovanja ne do-
kazati, to se ne strinja s finim vedenjem.

Nepriistranskemu občinstvu pa mirnim srcem
prepuščam razsodbo, ali sem s svojim postopanjem
zaslužil ime „obrekovalca“, ali ne.

V Ljubljani, dne 9. maja 1892.

Dr. V. Gregorič.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. maja.

Notranje dežele.

Češko. Praški mestni svet je vsprejel predlog
Staročeha Milde-ta, da se deželni odbor naprosi, naj
deluje na to, da vlada prekliče naredbo ob osnovi
okrajnega sodišča v Teplicah. Sedaj mora temu
predlogu pritrditi še mestni zbor. Predloga Mlado-
čeha Břežnovskega, da mestni zastop pritrdi mlado-
českemu predlogu o tožbi proti ministru Schön-
bornu, mestni svet ni vzel niti v pretres.

Češka šola na Dunaju. Učni minister
baron Gautsch je obljubil, da bo v kratkem osebno
obiskal češko šolo na Dunaju in se prepričal o nje-
nih uspehih. Morda misli učna uprava siliti mesto,
da to šolo vzame v svojo oskrb, če se preveri, da
res popolnoma ustreza vsem zahtevam. Pravično bi
pač bilo, da bi mesto skrbelo tudi za češko šolo, ko
vendar tudi od Čehov dobiva mestne priklade.

Tožniki brez sodnikov. Mladočeskí po-
slanci so predlagali, da se ministerstvo toži pred
državnim sodnim dvorom in zbornica je dva dni se
posvetovala o njih predlogu. Pri tem so pa vsi to
prezrli, da sedaj v Avstriji tacega sodišča niti ne-
mamo. Poslednjikrat je za to sodišče bila volitev
dne 16. marca 1886 in je torej šestletna volilna
doba izvoljencem potekla že leta 16. marca. Letos
pa še ni bila volitev in torej še ni nobenega so-
dišča, kateremu bi se tožba mogla izročiti. Vlada
zbornice dosedaj ni še pozvala, da volita nov državni
sodni dvor.

Poljaki in levica. „Przeglad“ z veseljem
konstatuje, da se levica in Poljaki vjemajo o na-
čelih nameravane davčne reforme. Iz tega list sklepa,
da je mogoče sodelovanje obeh strank. Drugi listi
pa neso tako naidušeni za levčarje.

Vnanje države.

Vatikan in Francija. Sv. Oče je poslal
francoskim kardinalom novo pismo. V njem se za-
hvaljuje kardinalom, da so pritrdili njegovi okrož-
nici, ki že kaže dober sad. Seveda politična stranke
se precej ne podajo. Temeljna misel okrožnice je
bilo zjedinenje katolikov v podporo vere. Sovražniki
cerkve so precej razumeli pomen okrožnice. Pri-
petile so se od tega časa obžalovanja vredne stvari.
Prouzročitelji jako razširjenih zarot za uničenje kri-
stijanstva v Franciji porabili so te stvari za grdo
zatožbo, da duhovniki zlorabijo leco za svoje poli-
tične strasti. Ko bi papež molčal k tem dogodkom,
bi bilo podobno, da jih odobruje. On je izprego-
voril, da Francijo obvaruje osodepolnega padea. Ka-
toliki bodo odvrnili to nevarnost, če se združijo v
duševno jednoto, in dovršena dejanja brez kakih
skritih pridržkov priznajo, kakor je cerkev storila z
vlado francoske revolucije in Napoleona I. Francoski
katoliki naj priznajo republiko, ravnanje se po
vzgladu prvih kristijanov, ki so ubogali rimske ce-
sarje, če tudi za to neso priznavali njih vere, in se
podvrgli oblasti postavljeni od Boga. Nekatere be-
sede okrožnice so se napak razumele. Namen eni-
ciklike je bil le katolikom dati razumeti, da naj
bodo jedini in vse svoje moči posveté domovini. Če
papež drugače postopa proti državni oblasti v Fran-
ciji, nego v Italiji, v tem ni nobenega nasprotja,
kajti Italija se je hudo zgrešila proti pravicam
svetega Stola in božjim zakonom.

Francija. V petek popoldne je prišel neki
kmet, ki je bil sedemkrat kaznovan in je zgubil
tožbo za 200.000 frankov dedščine, pred pravo-
sodnje ministerstvo in hotel z ministrom govoriti.
Ko ga vratar ni pustil notri, je nanj ustrelil z re-
volverjem in ga hudo ranil. Neki stražnik je na-
padovalca prijel. Sodi se, da napadnik ni več pri
zdravi pameti.

Boharska. „Moskovskija Vjedomosti“ trdijo,
da je pokojni dr. Vulkovič zapustil milijon frankov
in je iz tega razvidno, da je pripadal tistim, ki so
odirali bolgarski narod, in torej res ni vredno, da
se zaradi njega zaspirajo nedolžni ljudje. Ruski listi
imaio že naravno, da bolgarskim državljanom obitaio

razne sleparije. Tako so si bili izmislili celo povest
o Stambulovu in njegovem očetu, kako da sta kradla.
Tako sedaj tudi pišejo razne laži o Vulkoviču. Po
zanesljivejših poročilih je namreč Vulkovič zapustil
le nekaj tisočev. Ruskim listom seveda prav pristuje,
črtni bolgarske državnike. Pomisljijo naj, kake sle-
parije so se godile baš pri podpiranju stradajočih v
Rusiji. Spominjamo se tudi, da je „Köln. Ztg.“ pred
nekaterimi meseci razkrila, da so ruski generali za
Battenberžana iz ruske državne blagajnice dobivali
več tisočakov, katerih pa knezu nikdar izročili niso.
Noben ruski list tej vesti ni oporekal, torej je mo-
ralo biti nekaj resnice na tem. Sicer se pa umor
ne sme opravičevati, bodi Vulkovič tak ali tak,
dolžnost pravosodja je, iskati njegove morilce in jih
kaznovati.

Italija. Ministerska kriza še ni poravnana.
Sedaj so jeli imenovati tudi Crispija kot bodočega
ministerskega predsednika. Gotovega še nič ni, ker
se v sedanjem težavnem položaju vsi boljši politiki
branijo prevzeti vlado.

Izvirni dopisi.

Iz vipavske doline, 7. maja. Sv. Florijana dan
večinoma tukaj praznujejo, zato je povabil pover-
jenik pripravljalnega odbora za I. slovenski katoliški
shod v Ljubljani nekaj zaupnih mož na prijazen
razgovor v Vipavo. Iz vseh duhovnij vipavske de-
kanije odzvalo se je prijaznemu vabilu in okoli četrte
ure popoldne videl si okoli osemdeset gospodov
raznih stanov v gorenjih čitalniških prostorih
zbranih.

Gosp. dekan otvori zborovanje s katoliškim po-
zdravom „Hvaljen bodi Jezus Kristus“, razloži ob
kratkem namen današnjega shoda in pozove gosp.
Arkota iz Šturij, naj nekoliko pojasni uzroke in na-
men katoliških shodov sploh. V kratkem govoru
razkaže ta zgodovino katoliških shodov na Nem-
škem in na Dunaju, poudarja njih vspehe in lep
sad ter sklepa: kar je bilo plodonosno pri katoli-
čanih drugod, to ne more škodovati maloštevilnim
Slovincem in to tem manj, ker razkosani po raznih
deželah še veliko bolj potrebujejo skupnega pro-
grama in stalne zastave, pod katero naj bi se zbi-
rali, jedini naj jih prapor, na katerem se bere: vse
za vero, dom, cesarja!

Gosp. Skvarča iz Budanj omeni na to, kako je
treba po skupnem geslu odločno, krepko, možato
delovati v zasebnem in javnem življenju. Ko se en-
krat zavedamo svojih dolžnostij in pravic, tedaj
složno naprej, pogum velja!

Izenadil nas je g. R. Silvester iz Vipave, ki
je v vezani besedi kazal možaka-vojaka. Vsebinska nje-
gove navdušene pesmi je bila: Ne omahovati, jaz
sem katoličan, to je moj ponos, to odločno pokažem
povsod.

Gosp. Hladnik iz Goč omenja še, kako se za-
tirani Slovenci na Koroškem vesele katoliškega shoda
v Ljubljani; oni najbolj vedo, koliko katoliški duh
stori, koliko pretrpi, tolaži in k zmagi vodi.

Pri volitvi odbora je bila daljša debata. Eni bi
radi le kakih pet ali sedem mož, drugi in to večina
želi iz vsake duhovnije vsaj enega v odboru. Voli
se potem predsednikom g. R. Silvester, trgovec v
Vipavi, preč. gosp. dekan M. Erjavec njegovim na-
mestnikom in še štirinajst veljakov iz vsake duhov-
nije po eden.

Gosp. dekan se zahvali udeležencem na trudu
in požrtvovalnosti in zopet s katoliškim pozdravom
zaključil ob 6. uri zborovanje.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. maja.

(Obtožba ministra grofa Schönborna.) Trije
slovenski državni poslanci so si nakopali zopet hudo
jezo „Slov. Naroda“, ker so glasovali za predlog
Plenerjev, naj se preko Tilšerjevega predloga preide
na dnevni red. Nam ni treba zagovarjati dotičnih
treh gg. poslancev, ker to prepuščamo njim samim,
a nekaj stvarnega pa moramo navesti. Ideal vseh
Slovincov od leta 1848 sem je zjedinenje
Slovenija. Za to idejo so se borili naši naj-
boljši možje. Najprimernejša priprava za uresničenje
te ideje pa bi bila ravno razdelitev okrajev po na-
rodnostih. Le na ta način mogli bi n. pr. na Ko-
roškem in Štajerskem napraviti zaključeno slovensko
ozemlje ter s časom dobiti posebno upravo. Shod
slovensko-hrvatskih poslancev v Ljubljani se je iz-
rekel za deželno nadsodišče v Ljubljani. To pa je
le tedaj mogoče, če se na Koroškem in Štajerskem
okrajni razdeli po narodnostih. „Slov. Narod“ sem
je že priporočal tako razdelitev. Ker na bi koroški

in štajerski deželni zbor temu gotovo ne pritrdila, morala bi vlada sama odredbenim potom to storiti. S tega stališča slovenskim poslancem ne moremo zameriti, če niso glasovali za Tilšerjev predlog in so ostali zvesti staremu slovenskemu programu. Kakor znano, so slovenske razmere bistveno drugačne od čeških. Po naših mislih torej Slovencem ni treba žalovati, če so Mladočehi propali s svojim predlogom.

(Občinski svet ljubljanski) ima v torek, 10. dan maja t. l., ob 6 uri zvečer, v mestni dvorani sejo. Dnevni red: 1. Oznaniilo predsedstva. 2. Personalnega in pravnega odseka poročilo o rezultatu letošnjih dopolnilnih volitev v mestni zastop. 3. Istega odseka poročilo ob odpovedi občinskega svetovaleca Frančiška Peterce. 4. Volitev podžupana (§ 31. občinskega volilnega reda). 5. Volitev stalnih osem odsekov občinskega sveta. 6. Dopolnitvene volitve v mestni stalni zdravstveni svet (1), v klavnično ravnateljstvo (1), v direktorij mestnega užitninskega zakupa (1), v odsek za imenovanje ulic (3), v odsek za kanalizacijo (1) in v odsek za organizovanje občinskih uradov (2). 7. Dopolnilne volitve v upravni odbor mestne hranilnice (3 izmed občanov namesto gg.: Ivan Vilhar, Andrej Zamejic in Ignacij Žitnik, pa 3 občinski svetovalci). 8. Vodovodnega odseka poročilo o ravnateljstva c. kr. tabačne tovarne prošnji za znižanje vodovodne pristojbine.

(Dolenjski železnici.) Po obnem zboru delniške družbe je bil baron Schwegel imenovan predsednikom, dvorni svetnik dr. Fr. Liharzik pa njegovim namestnikom.

(Izpiti učiteljske usposobljenosti), ki so bili minoli teden na tukajšnjem učiteljski, izvršili so se povoljno. Od štirih kandidatov za meščanske šole so gospice Franja Sagor, Melanija Sittig in šolska sestra F. Flucher naredile z odliko. Od osem oglašanih kandidatov jih je prišlo šest, ki so prestali izpite, od 10 kandidatov pa 9. Pri ustnih izpitih je bil navzoč tudi g. c. kr. okr. šolski nadzornik Šuman.

(Franc-Jozefova šola v Ljutomeru.) katerej je bil že pred tremi leti temelj položen, bode se zdaj na drugem kraju nad trgovskim zidala. Delo je prevzel graški stavbarski mojster g. Josip Michel za 43.800 gld. V dveh letih mora biti šola dodelana.

(Nemška šola v Ljutomeru.) Peščica ljutomerskih Nemcev bi rada imela tudi svojo nemško šolo, v kateri bi se izključivo nemški poučevalo. Ker pa nimajo postavnega števila otrok, naložili so nekaj slovenskih otrok, pa tudi sedaj jih še ni dovolj. Zato pač javne šole ne bodo mogli dobiti in morali se bodo zadovoljiti s šulvereinsko šolo.

(Častnim občanom) je izvolil občinski zastop v Globasnici na Koroškem za slovensko-katoliško stvar mnogozasluznega velečast. gosp. Antona Gabrona, župnika v Skočidolu, ki si je stekel za narodno stvar v omenjeni občini preveliko zaslug. Slava!

(Iz Celovca) dne 8. maja. Tekoči mesec imamo tu dopolnilne volitve v mestni zastop. Kri, kolikor kaže, pri tej priliki menda ne bo tekla in bržkone tudi ne bo prišlo do bujše volilne borbe! Nezadovoljno je z mestnim gospodarstvom razven uradne „Celovčanke“ malone vse, zabavlja čez prve v mestni kolibi vse, — a da bi se kdo ganil in po volitvah spravil novo življenje na „rotovž“, — o tem ni ne duha ne sluha! K večjemu še kak nezadovoljnej svoji nejevolji dá duška v „Beljaški Urši“, ki se po vrsti krega z vsem svetom; a to je tudi vse. V ostalem pa delajo „javno mnenje“ za

mestne volitve stari „gřettbrüderji“ — in večidel jim tudi obvelja! — Kakor se Vam je brzojavno poročalo, odpovedal se je zbog bolehnosti gospod župan Glöckner. Njegova odpoved izročila se je pravnemu odseku mestnega zbora. Nov župan se bode volil stoprav po končanih dopolnilnih volitvah, ker si nekaterniki vendar še nadejajo, da prinesejo volitve kakšno „premembo“. — Tukajšnji „Sandwirth“-ov hotel, kjer se navadno zbirajo Slovenci in se vrše naše narodne slavnosti, prodal je dose-danji posestnik g. G. Simon za 88.000 gld. gosp. A. Ellmenreich-u iz Merana.

(Koroška kmetijske družba) šteje 15 častnih, 10 dopisujočih, 2286 pravih udov ter 43 podružnic. Od teh jih je v slovenskem delu dežele 14 (s 500 udi), a samo dva načelnika teh podružnic sta narodna, kar kaže, kakor pravi „Mir“, da te vrste kmetovalci niso posebno priljubljeni pri družbi! Probatum est!

(S Koroškega) se nam piše: Od Velike noči do sedaj imamo jako neugodno vreme. Malo ne neprenehoma dežuje ali naletava sneg. Minoli petek dne 6. t. m. zvečer je bliskalo in grmelo po noči pa je namedlo po vsej deželi snega, ki je potem ležal ves dan! Prej do 7. januarja vso jesen in zimo snega niti videli nismo, — dne 7. maja ga je v obilici! Zbog takega neugodnega vremena prihajajo od vseh strani dokaj žalostna poročila. Na zgornjem Koroškem delajo že sedaj hudourniki škodo, in so i državne ceste v več krajih hudo poškodovane. Blizu Sovodnja utrgal se je vsled mnogega dežja kos hriba s kmetij; hlev je čisto strlo in usmrtilo pet repov goveje živine. Tudi drugi posestniki so na polju in v gozdu hudo oškodovani. — Na Predilu leži nad meter globoko snega in je poštni promet z Gorico zopet pretrgan. — Glina je izstopila in preplavila gosposvetsko polje.

(C. kr. ministerstvo za notranje zadeve) je zavrglo priziv beljaške podružnice sv. Cirila in Metoda na Koroškem, ki se je bila pritožila zoper odlok okrajnega glavarstva v Beljaku, s katerim je prepovedalo nekatere točke vspeveda pri naznanjeni veselici na Ledenici oktobra meseca lauskega leta.

Telegrami.

Dunaj, 8. maja. V Nagy-Bányi so zločinci hišo okrožnega notarja Pappa razstrelili v zrak, ker je bil notar pred poldrugim letom odstavljen in zopet umeščen. Zločince so prijeli.

Dunaj, 9. maja. Ministerska posveto-vanja o predlogah, ki se bodo predložile delegacijama, se bodo končala popoldne pod predsedstvom cesarjevim. — Cesaričinjavdova Štefanija se je vrnila s potovanja.

Reka, 8. maja. Cesar Viljem je danes grofovski družini Hoyos brzojavno čestital povodom zaroke grofice Marjete z grofom Herbertom Bismarckom.

Budimpešta, 9. maja. Trgovinski minister Baross je popoldne umrl.

Rim, 8. maja. Italijanski veleposlanik v Berlinu, grof Taverna, je odstopil zaradi ministerske krize.

Umrli so:

5. maja. I. L., nepoznan mož okolu 65 let star, je utonil v Mestnem logu v Jarku.

V bolnišnici:

5. maja. Marjeta Vidmar, mizarjeva žena, 53 let, kapl

Tuji.

6. maja.

Pri **Maliču**: Morawec, Manzel, Herzog, Eberhardt, Schweiger, Atlas, Kolenz, Prager, Wolsegger, Lederer, Hostnig, Supančič, Oresnik, Müller, Koscheny, trgovci; Schenker, Ginzel, Raab, Messnig, potovalci; Winter, slikar, z Dunaja. — Knauer z rodbino iz Beljaka. — Zorec, farni oskrbnik, s Črnega Vrha. — Lietig, zasebnik, s Češkega. — Stolley, potovalec, iz Prage. — Teleky, potovalec, iz Budimpešte. — Schütz, ces svetnik, iz Celovca. — Ramesiezek, trgovec, iz Brna.

Pri **Sora**: Platzek; Videsott, potovalec; Grünberg, Jellačić, trgovec, z Dunaja. — Löffler iz Gere. — Perinčič, vikarij, iz Trente. — Klančič iz Zimnja. Stambur iz Roča. — Hruška iz Kumpolca. — Wutscher iz Št. Jerneja. — Lukesch, okr. zdravnik, iz Šmarja. — Herrman, stotnik, in Scheriau, major, z rodbino, iz Ljubljane. — Alesander z Reke. — Zambetti, potovalec, iz Inomosta. — Ditrich, trgovec, iz Po-stojne. — Meyer, trgovec, iz Trsta. — Kaindl, trgovec, z Gorenjeavstrijskega. — Deutsch, trgovec, iz Gradca.

Pri **Južnem kolodvoru**: Ivan in Ivana Urbančič iz Bača. — Kobi iz Borovnice. — Kralj a teto iz Celovca. — Pichler, posestnikova hči, iz Št. Jurja.

Pri **avstrijskem caru**: Ješe, uradnik, iz Šoštanja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Car	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur
opazovanja	razmera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	737.2	3.0	sl. jzap.	oblačno	1.60
7. u. pop.	736.5	6.6	"	"	dež
9. u. zveč.	739.2	5.4	"	"	sneg
7. u. zjut.	737.5	6.6	brezv.	oblačno	
8. u. pop.	736.4	15.0	zm. jzap.	"	5.00
9. u. zveč.	736.5	9.8	sl. jzap.	"	

srednja temperatura obeh dni 5.0° in 7.9°, oziroma za 7.4° nad in 2.1° pod normalom.

Najboljša

peronospora - brizgalnica

sedanjosti je 166 6 - 5

Austria-brizgalnica

izdelana po sistemu c. kr. kmetijske družbe dunajske (patent bratov Nechvile). — V zalogi pri izdelovalateljih:

Brata Nechvile,

DUNAJ, V/1, Ziegelofengasse 1,
tovarna za izdelovanje kletinih pristojev, brizgalnic in najraznovrstnejših sesalk.

Zaloga Karola Giani-ja ume-telnih vezenin in tkanin

Fellinger

in

Hassinger

Dunaj, I., Seilergasse 10, Güttweigerhof,

prilporeča visē. duhovščini

cerkvene zastave, bal-dahine, kazule, dalma-tike, pluvijale, vela, monstrance, kelhe, kadilnice, altarske svetilnice, svete kipe, križeva pota, božje grobe, steklene in bro-naste cerkvene le-stenice v vseh oblikah in slogih. Paramenti pošljejo se na zahtevanje na ogled.

Skoro stoletni obstoj naše trdke, ki je na dobrem glasu, jamči za njeno solidnost.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštnine prosto. 60 20-8

Dunajska borza.

Dne 9. maja.

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld. 35 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	94 " 90 "
Zlata renta 4%, davka prosta	111 " 25 "
Papirna renta 5%, davka prosta	101 " 45 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	987 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	316 " 25 "
London, 10 funtov strl.	119 " 75 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 50 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 64 "
Nemških mark 100	58 " 57 1/2 "

Dne 7. maja.

Ogerska zlata renta 4%	109 gld. 25 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 80 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	141 " 30 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	184 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "
Zastavna pisma " " " 4 1/2 %	100 " 50 "
Kreditne srečke, 100 gld.	187 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	62 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " 30 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	21 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	63 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	— " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2865	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	86 " — "
Papirni rubelj	1 " 25 1/2 "
Laških lir 100	45 " — "

MERCUR

menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% galske propinacijske zadolžnice.

4 1/2 % zastavna pisma peštanske ogerske komer-cijonalne banke.

4 1/2 % komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podruž-nice njene.

Promese za žrebanje dne 14. maja!

Ogerske srečke, cele gld. 4 in 50 kr. polovične " 2 1/2 kolek.

Glavni dobitek 120.000 gld. av. velj.

Ogerske hipotečne srečke

à gld. 1 1/2 in 50 kr. kolek.

Glavni dobitek 50.000 gld. av. velj.